

KRATKI SADRŽAJ

1. Priroda psihologije	1
2. Biološki temelji psihologije	30
3. Psihički razvoj	64
4. Senzorni procesi	106
5. Percepcija	146
6. Svijest	194
7. Učenje i uvjetovanje	232
8. Pamćenje	266
9. Govor i mišljenje	312
10. Motivacija	352
11. Emocije	388
12. Inteligencija	426
13. Ličnost	452
14. Stres, zdravlje i suočavanje	492
15. Psihički poremećaji	526
16. Liječenje psihičkih poremećaja	568
17. Društveni utjecaji	604
18. Socijalna kognicija	644
Dodatak: Statističke metode i mjerenje	D-1
Rječnik	R-1
Literatura	L-1
Kazalo imena	K-1
Kazalo pojmova	K-3

SADRŽAJ

1. PRIRODA PSIHOLOGIJE 1

Djelokrug psihologije	3
Međusažetak	5
Pitanja za kritičko promišljanje	5

Povijesni počeci psihologije	5
Rasprava naslijeđe-okolina	5
Počeci znanstvene psihologije	6
Strukturalizam i funkcionalizam	6
Biheviorizam	7
Geštalt psihologija	8
Psihoanaliza	8
Razvoj psihologije u 20. stoljeću	8
Međusažetak	9
Pitanja za kritičko promišljanje	9

Suvremeni psihološki pristupi	9
Neuralna osnovica ponašanja:	
Biološki pristup	10
Bihevioralni pristup	11
Kognitivni pristup	11
Psihoanalitički pristup	12
Subjektivistički pristup	13

Neuralna osnovica ponašanja:	
Odnos između psihološkog i biološkog pristupa	14
Glavna područja psihologije	14
Međusažetak	15
Pitanja za kritičko promišljanje	15

Kako se provodi psihološko istraživanje	16
Postavljanje hipoteza	16
Eksperimenti	18

Korelacija	19
Opazanje	21
Pregledni radovi	23
Etika psiholoških istraživanja	23
Međusažetak	26
Pitanja za kritičko promišljanje	26

2. BIOLOŠKI TEMELJI PSIHOLOGIJE 30

Neuroni, sastavni dijelovi živčanog sustava	32
Akcijski potencijali	33
Sinaptički prijenos	34
Međusažetak	37
Pitanja za kritičko promišljanje	37

Neurotransmiteri	37
Međusažetak	38
Pitanja za kritičko promišljanje	38

Organizacija živčanog sustava	38
Podjela živčanog sustava	38
Organizacija mozga	39
Središnji dio	39
Limbički sustav	42
Veliki mozak	43
Snimke živog mozga	45
Asimetričnosti u mozgu	47
Govor i mozak	50
Autonomni živčani sustav	51
Međusažetak	53
Pitanja za kritičko promišljanje	53

Endokrini sustav	53
Međusažetak	54
Pitanja za kritičko promišljanje	54
Evolucija, geni i ponašanje	54
Evolucija ponašanja	55
Kromosomi i geni	55
Genetička ispitivanja ponašanja	57
Međusažetak	59
Pitanja za kritičko promišljanje	59

3. PSIHIČKI RAZVOJ 64

Naslijeđe i okolina	66
Faze razvoja	68
Međusažetak	69
Pitanja za kritičko promišljanje	69
Sposobnosti novorođenčeta	69
Vid	69
Sluh	70
Okus i njuh	71
Učenje i pamćenje	71
Međusažetak	74
Pitanja za kritičko promišljanje	74
Kognitivni razvoj u djetinjstvu	74
Piagetova teorija faza	74
Kritika Piagetove teorije	78
Alternative Piagetovoj teoriji	79
Teorija uma	82
Razvoj moralnog prosuđivanja	83

Međusažetak	86
Pitanja za kritičko promišljanje	86
Ličnost i socijalni razvoj	86
Temperament	86
Rano socijalno ponašanje	88
Privrženost	89
Stilovi roditeljstva	91
Kasniji razvoj	92
Učinci boravka u dječjem vrtiću	92
Spolni identitet i rodno tipiziranje	93
Međusažetak	96
Pitanja za kritičko promišljanje	97
Razvoj u adolescenciji	97
Međusažetak	102
Pitanja za kritičko promišljanje	102

4. SENZORNI PROCESI 106

Karakteristike senzornih modaliteta	108
Osjetljivost	108
Teorija detekcije signala	111
Senzorno kodiranje	113
Međusažetak	115
Pitanja za kritičko promišljanje	116
Vid	116
Svjetlo i vid	116
Vidni sustav	116
Gledanje svjetla	118
Gledanje struktura	120

Gledanje boja	121	Lokalizacija	154
Međusažetak	126	Odvajanje predmeta	154
Pitanja za kritičko promišljanje	126	Percepcija udaljenosti	156
Sluh	126	Percepcija kretanja	158
Zvučni valovi	127	Međusažetak	160
Slušni sustav	128	Pitanja za kritičko promišljanje	160
Kako čujemo intenzitet zvuka	129	Prepoznavanje	160
Kako čujemo visinu zvuka	130	Problem povezivanja: procesi pretpažnje i pažnje	161
Međusažetak	131	Određivanje što neki objekt jest	162
Pitanja za kritičko promišljanje	131	Kasnije faze prepoznavanja: mrežni modeli	164
Ostala osjetila	132	Prepoznavanje prirodnih objekata i procesiranje odozgo-prema-dolje	166
Njuh	133	Neuspjeh prepoznavanja	169
Okus	136	Međusažetak	170
Tlak i temperatura	137	Pitanja za kritičko promišljanje	170
Bol	137	Apstrakcija	170
Međusažetak	139	Međusažetak	173
Pitanja za kritičko promišljanje	139	Pitanje za kritičko promišljanje	173
		Konstantnost percepcije	173
		Konstantnost boja i svjetlina	174
		Konstantnost oblika	175
		Konstantnost veličina	175
		Iluzije	176
		Konstantnosti u svim senzornim modalitetima	178
		Međusažetak	179
		Pitanja za kritičko promišljanje	179
		Neuralna osnovica ponašanja:	
		Podjela rada u mozgu	179
		Neuralni temelji pažnje	179
		Vidni korteks	180
		Sustav prepoznavanja nasuprot sustavu lokalizacije	182
		Međusažetak	183
		Pitanja za kritičko promišljanje	183
		Razvoj percepcije	183
		Diskriminacija kod djece	183
		Nadzirano podraživanje	185
		Međusažetak	187
		Pitanja za kritičko promišljanje	187
5. PERCEPCIJA	146		
Koja je korist od percepcije?	148		
Međusažetak	149		
Pitanja za kritičko promišljanje	150		
Pažnja	150		
Selektivna pažnja	150		
Slušna pažnja	151		
Pažnja, percepcija i pamćenje	151		
Međusažetak	153		
Pitanja za kritičko promišljanje	153		

6. SVIJEST

194

Aspekti svijesti	196
Svijest	196
Predsvjesna sjećanja	197
Nesvjesno	197
Automatičnost i disocijacija	198
Međusažetak	199
Pitanja za kritičko promišljanje	199
Spavanje i sanjanje	199
Neuralna osnovica ponašanja:	
Faze spavanja	199
Teorija spavanja	202
Poremećaji spavanja	202
Snovi	204
Teorije sanjanja	206
Međusažetak	207
Pitanja za kritičko promišljanje	207
Meditacija	207
Međusažetak	208
Pitanja za kritičko promišljanje	208
Hipnoza	208
Induciranje hipnoze	208
Hipnotičke sugestije	210
Skriveni promatrač	211
Međusažetak	212
Pitanja za kritičko promišljanje	212
Psihoaktivne droge	212
Depresori	214
Opijati	218
Stimulativna sredstva	220
Halucinogena sredstva	221
Kanabis	222

Međusažetak	223
Pitanja za kritičko promišljanje	223
PSI pojave	224
Eksperimentalni podaci	224
Rasprava o podacima	225
Anegdotalni podaci	226
Međusažetak	227
Pitanja za kritičko promišljanje	227

7. UČENJE I UVJETOVANJE

232

Stajališta o učenju	234
Međusažetak	234
Pitanja za kritičko promišljanje	234
Klasično uvjetovanje	235
Pavlovljevi pokusi	235
Pojave i primjena	236
Predvidivost i kognitivni faktori	238
Biološka ograničenja	240
Međusažetak	241
Pitanja za kritičko promišljanje	241
Instrumentalno uvjetovanje	242
Zakon učinka	242
Skinnerovi eksperimenti	242
Pojave i primjene	245
Averzivno uvjetovanje	248
Kontrola i kognitivni faktori	249
Biološka ograničenja	250
Međusažetak	251
Pitanja za kritičko promišljanje	251

Složeno učenje	251
Kognitivne mape i apstraktni pojmovi	251
Učenje uvidom	252
Ranija vjerovanja	254
Međusažetak	255
Pitanja za kritičko promišljanje	255
Neuralna osnovica ponašanja: Učenje i uvjetovanje	256
Habitucija i senzibilizacija	256
Klasično uvjetovanje	260
Celularna osnovica učenja	261
Međusažetak	261
Pitanja za kritičko promišljanje	261

8. PAMĆENJE 266

Tri važne značajke	268
Tri faze pamćenja	268
Tri vrste pohranjivanja	269
Različita pamćenja za različite vrste informacija	269
Međusažetak	270
Pitanja za kritičko promišljanje	270
Senzorno pamćenje	270
Sperlingov eksperiment s djelomičnim izvješćem	270
Vidna perzistencija: Eksperiment s vremenskom integracijom	271
Djelomično izvješće, vidna perzistencija i teorija koja ih integrira	272
Međusažetak	273
Pitanja za kritičko promišljanje	273

Radno pamćenje	273
Kodiranje	273
Pohranjivanje	276
Pronalaženje	277
Radno pamćenje i mišljenje	278
Prijenos iz radnog u dugoročno pamćenje	279
Neuralna osnovica ponašanja: Podjela posla u mozgu između radnog i dugoročnog pamćenja	280
Međusažetak	280
Pitanja za kritičko promišljanje	280
Dugoročno pamćenje	281
Kodiranje	281
Pronalaženje	282
Neuralna osnovica ponašanja: Zaboravljanje - nestajanje informacija iz skladišta	285
Interakcija kodiranja i pronalaženja	285
Emocionalni čimbenici koji djeluju na zaboravljanje	287
Međusažetak	288
Pitanja za kritičko promišljanje	288
Implicitno pamćenje	289
Pamćenje u amneziji	289
Raznolikost sustava pamćenja	291
Implicitno pamćenje u normalnih osoba	292
Međusažetak	293
Pitanja za kritičko promišljanje	293
Konstruktivno pamćenje	293
Piagetovo sjećanje iz djetinjstva	294
Konstruktivni procesi u vrijeme kodiranja	294
Rekonstrukcija sjećanja nakon događaja	295
Konstruktivno pamćenje i pravni sustav	298
Međusažetak	301
Pitanja za kritičko promišljanje	301
Poboljšavanje pamćenja	301
Nakupljanje i raspon pamćenja	301
Predočivanje i kodiranje	302
Razrada i kodiranje	303
Kontekst i dosjećanje	303
Organizacija	304

Vježbanje dosjećanja	304
Međusažetak	305
Pitanja za kritičko promišljanje	305

9. GOVOR I MIŠLJENJE 312

Govor i komunikacija	314
Razine govora	314
Govorne jedinice i procesi	314
Djelovanje konteksta na razumijevanje i produkciju	316
Neuralna osnovica ponašanja:	
Govor	318
Međusažetak	319
Pitanja za kritičko promišljanje	319
Razvoj govora	319
Što je stečeno?	320
Procesi učenja	321
Naslijeđeni faktori	322
Međusažetak	325
Pitanja za kritičko promišljanje	325
Pojmovi i kategorizacija:	
Građevni materijal misli	326
Funkcije pojmova	326
Prototipovi	326
Hijerarhija pojmova	328
Različiti procesi kategorizacije	329
Stjecanje pojmova	330
Neuralna osnovica ponašanja:	
Pojmovi i kategorizacija	331
Međusažetak	333
Pitanja za kritičko promišljanje	333

Rasudivanje	333
Deduktivno rasudivanje	334
Induktivno rasudivanje	335
Neuralna osnovica ponašanja:	
Rasudivanje	337
Međusažetak	339
Pitanja za kritičko promišljanje	339
Predočivanje	339
Operacije predočivanja	339
Neuralna osnovica ponašanja:	
Predočivanje	341
Međusažetak	342
Pitanja za kritičko promišljanje	342
Mišljenje na djelu: Rješavanje problema	342
Strategije rješavanja problema	342
Prikazivanje problema	344
Stručnjaci nasuprot početnicima	344
Međusažetak	348
Pitanja za kritičko promišljanje	348

10. MOTIVACIJA 352

Motivacija potaknuta nagradama i poticajima	354
Ovisnost o drogama i nagrade	357
Međusažetak	358
Pitanja za kritičko promišljanje	358
Homeostaza i nagoni	358
Temperatura i homeostaza	359
Žeđ kao homeostatski proces	359
Međusažetak	360
Pitanja za kritičko promišljanje	360

Glad	361	Subjektivni doživljaji i emocije	396
Interakcija homeostaze i poticaja	361	Sklonost mišljenju i djelovanju	397
Fiziološki znakovi gladi	363	Osjećaji mijenjaju pažnju i učenje	397
Neuralna osnovica ponašanja:		Osjećaji mijenjaju procjene i prosudbe	400
Integracija signala gladi	363	Međusažetak	401
Gojaznost	365	Pitanja za kritičko promišljanje	401
Anoreksija i bulimija	369	Tjelesne promjene i emocije	401
Međusažetak	372	Intenzitet emocija	403
Pitanja za kritičko promišljanje	372	Razlikovanje emocija	404
Spol i seksualnost	373	Međusažetak	405
Rani seksualni razvoj	373	Pitanja za kritičko promišljanje	405
Hormoni nasuprot okolini	374	Izrazi lica i emocije	406
Seksualnost odraslih osoba	375	Komuniciranje čuvstava izrazom lica	406
Spolna orijentacija	379	Hipoteza facijalne povratne veze	408
Međusažetak	384	Međusažetak	408
Pitanja za kritičko promišljanje	384	Pitanja za kritičko promišljanje	408
		Reakcije na čuvstva:	
		Regulacija emocija	408
		Međusažetak	410
		Pitanja za kritičko promišljanje	410
		Čuvstva, spol i kultura	410
		Spolne razlike	411
		Kulturne razlike	412
		Međusažetak	414
		Pitanja za kritičko promišljanje	414
		Agresija	414
		Agresivnost kao nagon	414
		Agresija kao naučena reakcija	415
		Izražavanje agresije i katarza	418
		Međusažetak	423
		Pitanja za kritičko promišljanje	423
11. EMOCIJE	388		
Sastavnice čuvstava	390		
Međusažetak	391		
Pitanja za kritičko promišljanje	391		
Kognitivna procjena i emocije	392		
Otkriće procjena	392		
Teme i dimenzije procjene	393		
Svjesne i nesvjesne procjene	395		
Neuralna osnovica ponašanja:			
Procjene u mozgu	395		
Međusažetak	396		
Pitanja za kritičko promišljanje	396		

12. INTELIGENCIJA

Mjerenje intelektualnih sposobnosti	428
Pouzdanost	428
Valjanost	429
Rani testovi inteligencije	429
Stanford-Binet ljestvica inteligencije	430
Wechslerovi testovi inteligencije	432
Grupni testovi sposobnosti	432
Faktorski pristup	434
Kulturna razmatranja	434
Međusažetak	435
Pitanja za kritičko promišljanje	436
Suvremene teorije inteligencije	436
Gardnerova teorija višestrukih inteligencija	436
Andersonova teorija inteligencije i kognitivnog razvoja	437
Sternbergova trijarhična teorija	439
Cecijeva bioekološka teorija	440
Usporedba teorija inteligencije	441
Međukulturni pristupi inteligenciji	442
Međusažetak	442
Pitanja za kritičko promišljanje	443
Genetika i inteligencija	443
Nasljednost	444
Međusažetak	448
Pitanja za kritičko promišljanje	448

13. LIČNOST

452

Mjerenje ličnosti	454
Inventari ličnosti	456
Međusažetak	458
Pitanja za kritičko promišljanje	459
Psihoanalitički pristup	459
Struktura ličnosti	460
Dinamika ličnosti	460
Razvoj ličnosti	463
Modifikacije Freudove teorije	464
Projektivni testovi	465
Teškoće s projektivnim testovima	467
Psihoanalitički portret ljudske prirode	467
Evaluacija psihoanalitičkog pristupa	468
Međusažetak	469
Pitanja za kritičko promišljanje	469
Bihevioristički pristup	469
Socijalno učenje i uvjetovanje	469
Bihevioristički portret ljudskog ponašanja	471
Procjena biheviorističkog pristupa	471
Međusažetak	471
Pitanja za kritičko promišljanje	471
Kognitivni pristup	471
Teorija socijalnog učenja	472
Kellyjeva teorija osobnih konstrukata	473
Sheme o sebi	474
Evaluacija kognitivnog pristupa	475
Međusažetak	476
Pitanja za kritičko promišljanje	476
Humanistički pristup	476
Carl Rogers	477
Abraham Maslow	478

Humanistički portret ljudske prirode	479
Evaluacija humanističkog pristupa	480
Međusažetak	480
Pitanja za kritičko promišljanje	481
Evolucijski pristup	481
Evolucijski portret ljudske prirode	482
Evaluacija evolucijskog pristupa	482
Međusažetak	482
Pitanja za kritičko promišljanje	482
Genetika ličnosti	483
Interakcije ličnosti i okoline	483
Međusažetak	488
Pitanja za kritičko promišljanje	489

14. STRES, ZDRAVLJE I SUOČAVANJE 492

Karakteristike stresnih događaja	494
Traumatski događaji	494
Mogućnost kontroliranja događaja	495
Predvidivost	495
Velike promjene u životnim okolnostima	496
Unutarnji konflikti	497
Međusažetak	498
Pitanja za kritičko promišljanje	498
Psihološke reakcije na stres	498
Anksioznost	498
Ljutnja i agresija	501
Apatija i depresija	501
Oslabljeno kognitivno funkcioniranje	502
Međusažetak	502
Pitanja za kritičko promišljanje	502

Neuralna osnovica ponašanja:	
Fiziološke reakcije na stres	502
Reakcija borba ili bijeg	502
Fiziologija posttraumatskog stresnog poremećaja	504
Kako stres djeluje na zdravlje	505
Međusažetak	510
Pitanja za kritičko promišljanje	510
Psihološki faktori i reakcije na stres	510
Psihoanalitička teorija	510
Bihevioristička teorija	511
Kognitivna teorija	511
Obrazac tipa A	513
Međusažetak	515
Pitanja za kritičko promišljanje	515
Vještine suočavanja	515
Suočavanje usmjereno na problem	515
Suočavanje usmjereno na emocije	516
Međusažetak	519
Pitanja za kritičko promišljanje	519
Upravljanje stresom	519
Bihevioralne tehnike	519
Kognitivne tehnike	520
Mijenjanje ponašanja tipa A	521
Međusažetak	521
Pitanja za kritičko promišljanje	521

15. PSIHIČKI POREMEĆAJI 526

Definiranje abnormalnosti	528
Odstupanje od kulturnih normi	528
Odstupanja od statističke norme	528
Neprikladnost ponašanja	528

Međusažetak	597
Pitanja za kritičko promišljanje	597
Poticanje mentalnog zdravlja	597
Međusažetak	600
Pitanja za kritičko promišljanje	600

17. SOCIJALNI UTJECAJI

Prisutnost drugih ljudi	606
Socijalna facilitacija i socijalna inhibicija	606
Deindividualizacija	608
Fenomen pasivnog promatrača	610
Međusažetak	613
Pitanja za kritičko promišljanje	613
Popustljivost i poslušnost	613
Konformiranje s većinom	613
Utjecaj manjine	617
Poslušnost prema autoritetu	618
Međusažetak	625
Pitanja za kritičko promišljanje	625
Internalizacija	626
Samoopravdanje	626
Referenične grupe i identifikacija	630
Međusažetak	632
Pitanja za kritičko promišljanje	632
Grupne interakcije	632
Institucionalne norme	632
Grupno odlučivanje	634

Međusažetak	640
Pitanja za kritičko promišljanje	640
Rekapitulacija: Socijalno-psihološko stajalište o prividno neobjašnjivom	640
Pitanja za kritičko promišljanje	641

18. SOCIJALNA KOGNICIJA

Stvaranje dojmova	646
Stereotipi	646
Individualizacija	652
Atribucije	654
Međusažetak	656
Pitanja za kritičko promišljanje	658
Stavovi	658
Persuazivna komunikacija	659
Stavovi i ponašanje	662
Međusažetak	663
Pitanja za kritičko promišljanje	664
Interpersonalna privlačnost	664
Sviđanje i privlačenje	664
Ljubav i život u paru	668
Međusažetak	674
Pitanja za kritičko promišljanje	674
Rekapitulacija: Priča o dva načina djelovanja socijalne kognicije	674
Pitanja za kritičko promišljanje	674

PRIJELOMNA ISTRAŽIVANJA

1. poglavlje	Psihologija 21. stoljeća	16
2. poglavlje	Razvijanje novog mozga	46
3. poglavlje	Masaža kao terapija za rizičnu novorođenčad	73
4. poglavlje	Umjetne uši i oči	132
5. poglavlje	Odvraćanje pažnje virtualnom stvarnošću smanjuje jaku bol	152
6. poglavlje	Traženje gena za pušenje	214
7. poglavlje	Izgradnja pametnijeg mozga	256
8. poglavlje	Ljekovitim travama protiv gubitka pamćenja	292
9. poglavlje	Odlučivanje i mozak	338
10. poglavlje	Potrebe nasuprot svidanju	356
11. poglavlje	Prednosti pozitivnih čuvstava	398
12. poglavlje	Emocionalna inteligencija	438
13. poglavlje	Možete li pilulom promijeniti svoju ličnost?	484
14. poglavlje	Je li religija dobra za vaše zdravlje?	518
15. poglavlje	Biologija samoubojstva	546
16. poglavlje	Mogu li se pomoću ljekovitog bilja liječiti mentalni poremećaji?	594
17. poglavlje	Pluralističko neznanje i pjenje u koledžu	616
18. poglavlje	Kultura i kognicija	657

OBJE STRANE MEDALJE

- 1. poglavlje** **Jesmo li prirodno sebični?** 24-25
George C. Williams
MI SMO PRIRODNO SEBIČNI
Frans B.M. de Waal
MI NISMO PRIRODNO SEBIČNI
- 2. poglavlje** **Je li agresivno ponašanje biološki ili okolinski utemeljeno?** 60-61
L. Rowell Huesmann
AGRESIVNO PONAŠANJE MOŽE BITI BIOLOŠKI UTEMELJENO
Russell Geen
AGRESIVNO PONAŠANJE MOŽE BITI OKOLINSKI UTEMELJENO
- 3. poglavlje** **Koliko roditelji pridonose razvoju svoje djece?** 100-101
Judith Rich Harris
RODITELJI NEMAJU TRAJNOG UTJECAJA NA LIČNOST ILI INTELIGENCIJU SVOJE DJECE
Jerome Kagan
RODITELJI PRIDONOSE RAZVOJU SVOJE DJECE
- 4. poglavlje** **Treba li opijate koristiti u liječenju boli?** 140-141
Robert N. Jamison
OPIJATI SU POGODNI ZA LIJEČENJE KRONIČNE BOLI
Dennis C. Turk
ZAŠTO OPIJATE NE TREBA KORISTITI ZA LIJEČENJE KRONIČNE BOLI
- 5. poglavlje** **Je li razvoj percepcije naslijeđen ili socijalizacijom stečen proces?** 188-189
Elizabeth S. Spelke
PERCEPTIVNI RAZVOJ JE NASLIJEĐEN PROCES
Mark Johnson
RAZVOJ PERCEPCIJE JE STEČEN PROCES
- 6. poglavlje** **Jesu li psi fenomeni stvarni?** 228-229
Daryl Bem
SKEPTICIZAM PREMA PSI POJAVAMA JE VELIKIM DIJELOM NEUTEMELJEN
Ray Hayman
PSI ILI MURPHYEV ZAKON?

- 7. poglavlje** **Jesu li fobije urodene ili uvjetovane?** 258-259
N.J. Mackintosh
UVJETOVANJEM SE POVEĆAVA VEĆ POSTOJEĆI STRAH
Michael S. Fanselow
FOBIJE SU UROĐENI OBRAMBENI MEHANIZAM
- 8. poglavlje** **Jesu li potisnuta sjećanja valjana?** 306-307
Elizabeth F. Loftus
POTISNUTA SJEĆANJA OPASNO SU VJEROVANJE
Kathy Pezdek
POTISNUTA SJEĆANJA MOGU BITI VALJANA
- 9. poglavlje** **Usmjerava li jezik misli ili misli usmjeravaju jezik?** 346-347
Dan I. Slobin
KAKO JEZIK MOŽE USMJERAVATI MISLI
Eleanor Rosch
KAKO MISLI MOGU UTJECATI NA JEZIK
- 10. poglavlje** **Je li spolna orijentacija naslijeđena ili društveno određena?** 382-383
J. Michael Bailey
SPOLNI IDENTITET MOŽE BITI NASLIJEĐEN
Daryl J. Bem
SPOLNA ORIJENTACIJA MOŽE BITI DRUŠTVENO ODREĐENA
- 11. poglavlje** **Kakva je struktura u osnovi emocija?** 420-421
Peter J. Lang
DIMENZIONALNA ORGANIZACIJA EMOCIJA
Robert W. Levenson
ARGUMENT U PRILOG ODVOJENIM EMOCIJAMA
- 12. poglavlje** **Da li testovi inteligencije točno odražavaju sposobnosti?** 446-447
Douglas K. Detterman
SAT i GRE SU TOČNE MJERE INTELIGENCIJE
Stephen J. Ceci
KVOCIJENT INTELIGENCIJE I TESTOVI KOJI SE KORISTE DILJEM SAD-a
(SAT, GRE) NISU MJERE OPĆE INTELIGENCIJE

- 13. poglavlje** **Je li Freudov utjecaj na psihologiju još živ?** 486-487
Joel Weinberger
FREUDOV UTJECAJ NA PSIHLOGIJU ŽIV JE I AKTIVAN
John F. Kihlstrom
FREUD JE BALAST ZA PSIHLOGIJU
- 14. poglavlje** **Je li nerealističan optimizam dobar za vaše zdravlje?** 522-523
Neil D. Weinstein
NEREALISTIČAN OPTIMIZAM MOŽE ŠTETITI VAŠEM ZDRAVLJU
Shelley E. Taylor
NEREALISTIČAN OPTIMIZAM MOŽE BITI DOBAR ZA VAŠE ZDRAVLJE
- 15. poglavlje** **Dijagnosticira li se deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj pretjerano često?** 564-565
Caryn L. Carlson
ADHD SE DIJAGNOSTICIRA PRETJERANO ČESTO
William Pelham
ADHD SE NE DIJAGNOSTICIRA I NE LIJEČI PRETJERANO ČESTO
- 16. poglavlje** **Je li "Anonimni alkoholičar" (AA) učinkovit način intervencije za ovisnost o alkoholu?** 598-599
Keith Humphreys
"ANONIMNI ALKOHOLIČAR" POMAŽE LJUDIMA KOJI PREVIŠE PIJU
G. Alan Marlatt
"ANONIMNI ALKOHOLIČAR" NIJE JEDINI NAČIN
- 17. poglavlje** **Jesu li učinci pozitivne diskriminacije pozitivni ili negativni?** 638-639
Madeline E. Heilman
NEGATIVNI ASPEKTI POZITIVNE DISKRIMINACIJE
Faye J. Crosby
PREDNOSTI POZITIVNE DISKRIMINACIJE
- 18. poglavlje** **Jesu li izvori spolnih razlika u izboru partnera na prvom mjestu posljedica evolucije ili socijalnog učenja?** 672-673
David M. Buss
EVOLUCIJSKA ISHODIŠTA SPOLNIH RAZLIKA U IZBORU PARTNERA
Janet S. Hyde
UTJECAJ SOCIJALNOG UČENJA I SOCIJALNIH ULOGA U IZBORU PARTNERA